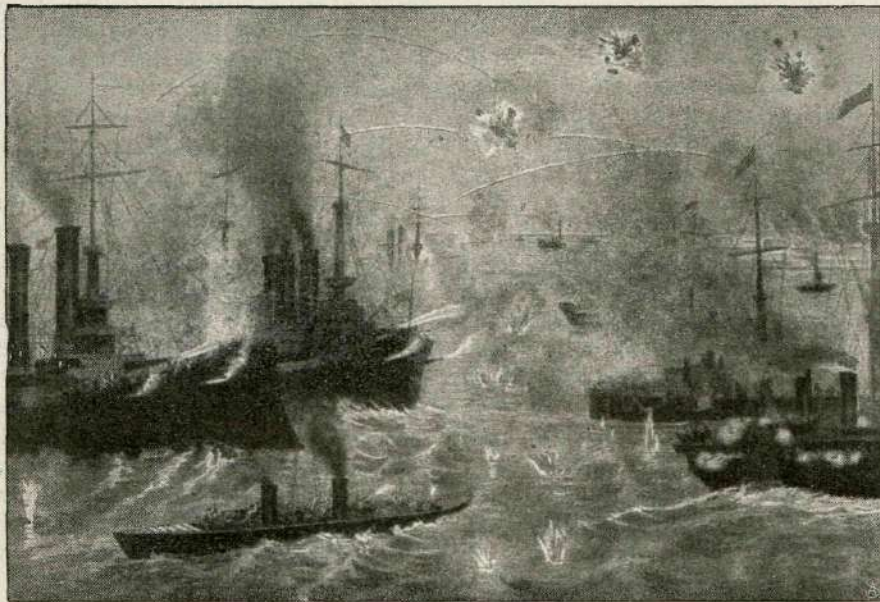

ljenje nas vodi iz preprostih, ponižnih početkov do visoke slave svetovnega glasbenika.

Njegov oče je bil mesar v nadyltavskem mestecu Nelahozevesi pri Kralupah. Oče je mislil, da bo sinček nadaljeval njegovo obrt, a mladi mesarski vajenec je hotel biti „muzikant“. Oče se je udal in je šestnajstletnega sina l. 1857. pripeljal v Prago, da se izuči za organista. Tu se je učil do l. 1860. Od doma je prihajalo le malo podpore, ker stariši niso bili premožni, in Dvořák si je moral iskati stranskih zaslužkov s svojimi gosli. Živel je v prijateljski zvezi s Karolom Bendlom, ki je bil premožnejši in mu je rad pomagal. Od l. 1862. do 1873. je Dvořák sodeloval kot violinist v orkestru „Narodnega gledišča“. Že tedaj je skladal Dvořák, a le malo skladb iz tega časa je ostalo. Nekaj partitur je razdal znancem, nekaj jih je sežgal, ker ni bil zadovoljen ž njimi. A

in čez leto „Slovanske ples“. Te skladbe so dosegle v kratkem času ogromen uspeh. Ves glasbeni svet je obrnil svojo pozornost na mladega češkega skladatelja, in kmalu je dosegel Dvořák svetovno slavo.

Naslednja leta je neumorno deloval, na to pa šel na glasbena potovanja. Na Angleškem je dosegel največje priznanje. V največjih angleških mestih je z velikim uspehom dirigiral svoje skladbe. Odtod je šel čez Nemško v Ru-sijo, in povsod so sprejeli njegova dela z občudovanjem. Ni mu manjkalo častnih odlikovanj: Filozofski doktorat češkega vseučilišča, doktorski klobuk cambridgske univerze, poziv za ravnatelja na nowyorški in pozneje na praški konservatorij, in slednjič imenovanje za člana gosposke zbornice avstrijske — vse to dokazuje, da je bil Dvořák eden tistih umetnikov, katere je znal svet ceniti.

JAPONCI STRELJAJO NA „VARJAGA“ IN „KOREJCA“.

leta 1873. je Bendl v „Hlaholu“ proizvel Dvořákov „Hymnus“, in od tega časa so Čehi poznali Dvořáka kot skladatelja.

Tega leta postane Dvořák organist pri sv. Vojtehu v Pragi in se oženi. Plača mu je bila le majhna, a tem večja je bila njegova delavnost. Skladal je neprenehoma, in sicer že tedaj za veliki orkester. On ni vedel, ali se bodo kdaj te skladbe igrale ali ne. A vleklo ga je, da je delal in pisal.

L. 1875. pa je bila razpisana državna ustanova za skladatelje. Dvořák je poslal dve svoji skladbi na Dunaj. V oceno ji je dobil slavni Brahms. Ta je takoj spoznal, da nastopa zdaj izreden skladatelj. Po Brahmsovem posredovanju je založnik Simrock v Berlinu objavil Dvořákov „Moravske dvospeve“

Dvořák je to tudi zaslužil. On je simfonijo privedel do najvišjega cveta. Po obliki se naslanja na Beethovna, a glasbeni izraz mu je tako globok, silen in mnogostranski, da ostane Dvořák za vse čase gotovo eden prvih simfonikov. Njegovih glasbenih del je čez poldrugi sto. Tu moremo naštetih le poglavitna.

Najvažnejša so njegova velika instrumentalna in vokalna dela. Na prvem mestu stoji njegovih petero simfonij „Es“ iz l. 1874., „F“ iz l. 1875., „D“ iz l. 1881., „d“ iz l. 1885. in „g“ iz l. 1889. Njim sledi simfonija „Iz novega sveta“. Njegova glasba je sicer neposredni izraz njegove silne individualnosti, vendar je polna slovanskih motivov. Zdaj je mehka in sanjava, skoro melanholična in obupna, potem pa